

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelma 2014–2020

Toimintaohjelma

Toimintaohjelman tavoitteena on luoda kalataloudelle kilpailukykyinen toimintaympäristö, joka kannustaa ja mahdollistaa alan arvoketjun kestävä kasvun ja uudistumisen. Toimintaympäristön kehittämisessä korostuu kannustavan säätelyn kehittäminen sekä rohkeiden kokeilujen edistäminen. Ohjelman tavoitteena on myös varmistaa Suomen kalavarojen elinvoimaisuus ja monimuotoisuus erityisesti kalakantojen luontaista lisääntymistä edistämällä. Kalatalouden, vesienkäytön ja ympäristönsuojelun tavoitteiden yhteensovittamisella edistetään rakentavaa vuoropuhelua sekä luodaan edellytykset kestävälle kasvuille. Ohjelma edistää myös muita mereen liittyviä taloudellisia toimintoja ja ympäristön suojelua yhdenmätyn meripolitiikan puitteissa. Toimintaohjelman tuet kohdennetaan erityisesti kasvua ja uudistumista tukeviin toimiin kalataloudessa ja sinisen biotalouden alalla. Toimintaohjelma tukee osaltaan älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvua tukevan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista.

Täytäntöönpano vuonna 2018

Toimintaohjelman toimeenpanossa ei tapahtunut juurikaan muutoksia edelliseen raportointivuoteen verrattuna. Toimeenpanon edistymistä on kuvattu alla unionin painopisteiden mukaisesti.

Täytäntöönpanoraportin perusteella tarkastellaan vuodelle 2018 asetettujen välitavoitteiden saavuttamista Vuodelle 2018 asetetut välitavoitteet saavutettiin kaikissa painopisteissä. Tuloskehys on kuvattu tämän tiivistelmän lopussa. Tuloskehyksessä mitataan hankkeiden lukumäärää sekä tuensaajille maksetun julkisen tuen määrää.

Tulosindikaattoreiden toteutuneet tiedot ovat viiveellä käytössä, koska niiden tiedot pohjautuvat yleensä hanketta seuraavan vuoden tilinpäätöstietoihin. Lisäksi tulosindikaattoritietojen kerääminen ja tallentaminen tietojärjestelmään on vielä kesken. Tulosindikaattoritietojen perusteella ei voida vielä tehdä luotettavia johtopäätöksiä rahaston toimeenpanon edistymisestä.

1. Kestävä kalastus

Painopisteestä on vuonna 2018 tuettu enimmäkseen saaliin arvonn lisäämiseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä hankintoja sekä moottorinvaihtoja sekä pyydyskantoja ympäristöinvestointeina. Painopisteestä on maksettu myös hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamien vahinkojen korvaukset. Lisäksi tämän painopisteen alla olevat innovaatio-ohjelmat tutkijoiden ja kalastajien välinen kumppanuus ja kalastuksen innovaatio-ohjelma ovat olleet täydessä toiminnassa. Kalastuksen innovaatio-ohjelmassa on kehitetty lisäarvotuotteita silkasta ja vähäarvoisista kalalajeista ja niiden sivuvirroista, kuten esimerkiksi nyhtökalamaa ja suomugelatiini geelejä ja kalvoja.

Kestävä kalastuksen painopisteessä on tähän mennessä sidottu rahaa yhteensä 17 miljoonaa euroa (10 milj. euroa vuonna 2018).

2. Kestävä vesiviljely

Kestävä vesiviljelyn painopisteestä tuettiin erilaisia tuotannon tehostamiseen liittyviä hankkeita, rakennushankkeita, ympäristöselvitysten tekemistä sekä joitakin kalojen terveellisyteen ja hyvinvointiin liittyviä hankkeita. Vesiviljelyn innovaatio-ohjelmassa keskityttiin kierto- ja vesikasvatukseen veden ja kalan laadun sekä tuotannon optimointiin ja avomerikasvatuksessa mallinnettiin ympäristön ja tuotannon kannalta kestävimpiä kasvatustaikkoja.

Kestävä vesiviljelyn painopisteessä on tähän mennessä sidottu rahaa yhteensä 14,7 miljoonaa euroa (12 milj. euroa vuonna 2018).

3. Yhteisin kalastuspolitiikan täytäntöönpano

Painopisteessä jatkettiin edellisinä vuosina aloitettuja hankkeita, joilla on vahvistettu valvonnan ja seuraamusjärjestelmän henkilöstöresursseja ja tuettu Rajavartiolaitoksen osallistumista Itämeren yhteisvalvontaan. Vuonna 2018 myönnettiin tukea mm. valvonta-autojen hankintaan sekä yksityiseen hankkeeseen, jossa pilotoitiin jäljitettävyyssovelluksen käyttöä kalatalousyritysten kanssa. Luonnonvarakeskus tuotti vuotuisen tiedonkeruun.

YKP:n täytäntöönpanoon on tähän mennessä sidottu rahaa yhteensä 19,9 miljoonaa euroa (13,5 milj. euroa vuonna 2018).

4. Työllisyyden ja alueellisen koheesion edistäminen

Paikallisten toimintaryhmien toiminta on ollut aktiivista ja monipuolista. Vuonna 2018 hallintoviranomainen vieraili kaikissa ryhmissä. Tiedotuksen ja neuvonnan lisäksi paikalliset toimintaryhmät rahoittavat erilaisia selvityksiä, koulutuksia, kehittämishankkeita ja yhteistyöhankkeita. Vuonna 2018 on rahoitettu mm. Itämeriyhteistyötä, särkikalojen keräilyä ja kuljetusten logististen ratkaisujen selvittämistä, Paltamon kalatalon käynnistämistä sekä opetusfilmien tekemistä Ylä-Lapin kaupallisen kalastuksen menetelmistä.

Työllisyyden ja alueellisen koheesion edistämiseen on tähän mennessä sidottu 5,6 miljoonaa euroa (3,5 milj. vuonna 2018).

5. Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen

Painopisteen kautta on tuettu mm. jalostuksen toimitila ja laitehankintoja sekä kalatalouden markkinointiohjelma, joka on yksi kalatalouden innovaatio-ohjelmista. Markkinointiohjelma on järjestänyt vuoden 2018 aikana innovaatio-päivät sekä kalaviikot, tehnyt kalakeittopäivästä yhä suuremman väkimäärän tavoittavan perinteen sekä ollut mukana viennin edistämisessä.

Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistämiseen on tähän mennessä sidottu yhteensä 7,5 miljoonaa euroa (2,5 milj. euroa vuonna 2018).

6. Yhdennetyn meripolitiikan täytäntöönpanon edistäminen

Suomen toimintaohjelman meripolitiikkaa koskevan osion tavoitteena on parantaa meriympäristön suojelua sekä luoda edellytyksiä meriluonnonvarojen monipuoliselle ja kestäväälle hyödyntämiselle. Tavoitteena on myös merellisten toimintojen ja tavoitteiden yhteen sovittaminen esimerkiksi meripolitiikan kansallista koordinaatiota ja yhteistyötä kehittämällä. Vuonna 2018 rahoitettiin yhteensä 11 meripolitiikan hanketta sekä käynnistettiin avoin hakumenettely, jossa haettiin hanke-ehdotuksia meriosaamisen ja yhteistyön kehittämiseksi.

Meripolitiikan täytäntöönpanon edistämiseen on tähän mennessä sidottu yhteensä 4,9 miljoonaa euroa (4,5 milj. vuonna 2018).

7. Tekninen tuki

Teknisen tuesta maksetaan toimintaohjelman toimeenpanoon liittyviä kustannuksia, mm. toimintaohjelman hallinnointia, sähköisten tietojärjestelmien kehittämistä ja ylläpitoa, meri- ja kalatalousverkoston toimintaa sekä toimintaohjelman arviointi ja ennakointi -kokonaisuutta. Vuonna 2018 teknisestä tuesta päätettiin rahoittaa myös innovaatio-ohjelmien väliarviointi sekä rahoitusvälineiden käyttöönoton ennakoarviointi.

Tekniseen tukeen on tähän mennessä sidottu yhteensä 3,8 miljoonaa euroa (1,3 milj. euroa vuonna 2018).

Tuloskehys

Unionin painopiste 1: Kestävä kalastus			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	5 000 000,00	7 615 955,62	152 %
1.1 - Innovointia, neuvontapalveluja ja kumppanuuksia tutkijoiden kanssa koskevien hankkeiden lukumäärä	2	5	250 %
1.3 - Lisäarvoa, laatua, tahattomien saaliiden käyttöä, satamia, purkupaikkoja, huutokauppahalleja ja kalastussuojia koskevien hankkeiden lukumäärä	10	39	390 %
1.4 - Säilyttämistoimenpiteitä, kalastuksella meriympäristöön olevan vaikutuksen vähentämistä ja kalastuksen mukauttamista lajien suojeluun koskevien hankkeiden lukumäärä	1	1	100 %
1.6 - Merten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista koskevien hankkeiden lukumäärä	302	633	210 %
UP2: Kestävä vesiviljely			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	5 000 000,00	13 234 787,62	265 %
2.1 - Innovaatiota/neuvontapalveluita koskevien hankkeiden lukumäärä	1	9	900 %
2.2 - Vesiviljelyyn tehtäviä tuottavia investointeja koskevien hankkeiden lukumäärä	25	104	416 %
UP3: Yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpano			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	10 000 000,00	17 574 829,75	176 %
3.1 - Unionin valvonta-, tarkastus- ja täytäntöönpanojärjestelmän täytäntöönpanoa koskevien hankkeiden lukumäärä	5	17	340 %
3.2 - Tietojen keruuta, hallintaa ja käyttöä koskevien hankkeiden lukumäärä	1	1	100 %
UP4: Työllisyyden ja alueellisen koheesion lisääminen			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	2 000 000,00	2 421 685,45	121 %
4.1 - Valittujen paikallisten kehitysstrategioiden lukumäärä	8	10	125 %
UP5: Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	2 500 000,00	6 230 176,65	249 %
5.2 - Markkinoille saattamista koskevia toimenpiteitä ja varastointitukea koskevien hankkeiden lukumäärä	3	9	300 %
5.3 - Jalostusta koskevien hankkeiden lukumäärä	25	46	184 %
UP6: Yhdennetyn meripolitiikan täytäntöönpanon edistäminen			
Indikaattori	Välitavoite vuodeksi 2018	Tulos	Tulos (%)
Taloudellinen indikaattori (EUR)	2500000	2023581,36	81 %
6.1 - Yhdennettyä merivalvontaa koskevien hankkeiden lukumäärä	2	3	150 %
6.2 - Meriympäristöä koskevan tietämyksen suojaamista ja parantamista koskevien hankkeiden lukumäärä	10	13	130 %